

بررسی تأثیر تورم و تولید ناخالص داخلی بر پایداری سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۱/۲۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۱۰

کد مقاله: ۱۱۴۴۶

اصغر شهریاری^۱، رضوان بذرگر^۲، یاسین قائدی تبار^۳

چکیده

هدف: بررسی تأثیر متغیرهای تورم و تولید ناخالص داخلی بر پایداری سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار
روش پژوهش: این پژوهش با در نظر گرفتن هدف‌های موجود در آن از نوع تحقیق‌های همبستگی به شمار می‌آید که
با استفاده از تحلیل رگرسیونی و نرم افزار SPSS مورد بررسی قرار گرفت. جامعه آماری این پژوهش را کلیه شرکت‌های
پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، تشکیل داد. نمونه مورد نظر در این پژوهش با استفاده از روش حذف
سیستماتیک تعداد ۹۶ شرکت برآورد شد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد رابطه معناداری بین نرخ تورم و تولید ناخالص داخلی با پایداری سود شرکت‌های
پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران وجود دارد. بنابراین نتایج پژوهش حاضر دال بر مؤثر بودن دو عامل نرخ تورم و
تولید ناخالص داخلی بر پایداری سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد.
پیشنهادها: پیشنهاد می‌گردد دولت و شرکت‌ها با درکی صحیح از مقوله سودآوری شرکت خصوصاً پایدار بودن این مقوله،
نسبت به ایجاد شرایطی مناسب که منجر به کاهش آثار تورم و تولید ناخالص داخلی بر عملکرد مالی شرکت‌ها گردد اقدام
کنند.

واژگان کلیدی: پایداری سود، نرخ تورم، تولید ناخالص داخلی

۱- کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه بین المللی قشم، هرمزگان، ایران، shahriyari.asghar1363@gmail.com

۲- کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، دانشگاه آزاد اسلامی - واحد مرودشت

۳- کارشناسی ارشد مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران

توجه به اهمیت نقش بازار بورس در اقتصاد کشور می توان سرمایه گذاران را از مهم ترین متغیرهای تعیین کننده سرنوشت بلند مدت اقتصاد دانست. بنابراین برای فراهم کردن بستری مناسب برای جذب و حضور گسترده این طیف وسیع و جلب اعتماد آن ها، نیاز به ابزارها، معیارها و اطلاعات متنوع می باشد. در واقع هدف سرمایه گذاران از سرمایه گذاری در سهام کسب بازده مناسب است و عموماً تصمیم گیری سرمایه گذاران بر مبنای ریسک و بازده سهام می باشد. ریسک سهام متأثر از دو عامل، متغیرهای کلان اقتصادی و متغیرهای خرد اقتصادی است. متغیرهای کلان اقتصادی اثر عمومی بر تمام اوراق بهادار دارند؛ در حالی که متغیرهای خرد اقتصادی از قبیل سود حسابداری ماهیتاً مربوط به شرکت می باشد. باید توجه داشت که بازارهای مالی نسبت به اعلام رخدادهای کلان اقتصادی در سایر بازارها نظیر تغییرات قیمت طلا در بازار کالا، نرخ بهره و سود اوراق مشارکت در بازار پول قابل توجه می تواند قیمتی دارایی های مالی به خصوص سهام را بالا و پایین ببرد یا نرخ تورم به عنوان متغیر پولی و اقتصادی با اهمیت، حساس هستند. هر رویداد با توجه به اهمیت سرمایه گذاری در بازار بورس، مهم ترین ابزار جهت فراهم کردن بستر مناسب برای جذب و حضور سرمایه گذاران، شناخت حساسیت سود و همچنین استفاده از ابزارهای اقتصادی می باشد. با وجود دارا بودن محدودیت های گوناگون در استفاده از ابزارهای اقتصادی، شاهد آن هستیم که این ابزارها به طور وسیع توسط سرمایه گذاران در بورس اوراق بهادار استفاده می شوند (شرکا و همکاران، ۱۳۸۶، ص ۲). لذا شناخت دقیق متغیرهای مهم کلان اقتصادی و نحوه استفاده آن می تواند برای سرمایه گذاران در تصمیم گیری های اقتصادی مؤثر و سودمند باشد. هدف اولیه از گزارش سود، تأمین و ارائه اطلاعات مفید برای کسانی است که بیشترین علاقه را برای گزارش های مالی دارند. اما سود حسابداری همیشه نمی تواند معیار خوبی برای تصمیمات سرمایه گذاران باشد و برخی مواقع توسط مدیریت دستکاری می شود. از این رو مفهوم کیفیت (پایداری) سود مطرح شد [برخی از تحلیل گران مالی پایداری سود را همان کیفیت سود و برخی آن را یکی از ویژگی های کیفیت سود می دانند]. تا بتواند به سرمایه گذاران در گرفتن تصمیمات درست کمک کند. تحلیل گران مالی در ارزیابی خود باید به پایداری و تکرار پذیری آن توجه کنند (کردستانی و همکاران، ۱۳۸۶). به طور خلاصه مسئله اصلی تحقیق بر این نکته استوار است که آیا می توان رابطه های قوی و معنی دار بین دو متغیر تورم و تولید ناخالص داخلی با پایداری سود شرکت ها در بازار بورس اوراق بهادار تهران تصور نمود؟ یا به عبارتی دیگر آیا تورم و تولید ناخالص داخلی بر پایداری سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر گذارند؟ هر پژوهشی برای دستیابی به اهداف خاص و مهمی صورت می گیرد. با توجه به مطالب ارائه شده، هدف از این تحقیق، بررسی اثر متغیرهای تورم و تولید ناخالص داخلی بر پایداری سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد که این، هدف کلی پژوهش بوده و از هدف های ویژه تحقیق می توان به این موارد اشاره نمود: بررسی رابطه بین تورم با پایداری سود و بررسی رابطه بین تولید ناخالص داخلی با پایداری سود.

در این پژوهش با عنوان: بررسی اثر تورم و تولید ناخالص داخلی بر پایداری سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، دو سؤال پیشینی گردیده است: آیا تورم بر پایداری سود شرکت های بورسی تأثیر دارد؟ آیا تولید ناخالص داخلی بر پایداری سود شرکت های بورسی تأثیر دارد؟

۲- فرضیه های تحقیق

۱. بین تورم با پایداری سود رابطه معناداری وجود دارد.
۲. بین تولید ناخالص داخلی با پایداری سود رابطه معناداری وجود دارد.

۲- ادبیات موضوع و پیشینه

پایداری سود: پایداری سود به معنای تکرار پذیری (استمرار) سود جاری است (خداجویی و ناظمی، ۱۳۸۴، صص ۳۹). پایداری سود از جمله ویژگی های کیفی سود است. و شاخصی است که در ارزیابی سود های آتی و جریان های نقد واحد تجاری مورد توجه سرمایه گذاران قرار می گیرد (کردستانی، ۱۳۷۶).

تورم: تورم یکی از متغیرهای اقتصاد کلان می باشد که به صورت یک افزایش در سطح عمومی قیمت ها تعریف می گردد (دفتر مطالعات اقتصادی وزارت بازرگانی، ۱۳۸۴). تورم عاملی است که موجب می شود قیمت ها در جامعه افزایش یابد و به تبع آن ارزش واقعی پول و دارائی های پولی افت کند و در مقابل ارزش دارائی های غیر پولی مانند دارائی های ثابت و یا موجودی کالا ثابت بماند (نمازی و رضایی، ۱۳۹۱، صص ۶۷-۹۱).

تولید ناخالص داخلی: عبارت است از مجموع ارزش پولی کالاها و خدمات نهایی تولید شده در یک سال مشخص با استفاده از عوامل تولیدی که متعلق به شهروندان یک کشور می باشد. و به نوعی قدرت اقتصادی یک کشور را تعیین می کند (امیری و همکاران، ۱۳۸۹، ص ۴۳).

۲-۱- پیشینه پژوهش

الف- تحقیقات انجام شده در داخل کشور: برادران شرکاء و سید مطهری (۱۳۸۷)، به مطالعه رابطه چهار متغیر کلان اقتصادی در سطح تغییرات با سه متغیر عمده حسابداری پرداختند و سپس رشد آن ها را با سه متغیر مهم دیگر حسابداری در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بین سال های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۵ بررسی کردند. نتایج بدست آمده از این پژوهش حاکی از وجود رابطه مثبت و قوی بین متغیرهای تولید ناخالص داخلی (بدون نفت)، درآمدهای نفتی و سرمایه گذاری در بخش ساختمان با درآمد فروش، بهای تمام شده کالای فروش رفته و سود عملیاتی و همچنین وجود رابطه معنی دار منفی و قوی نرخ تورم با سه متغیر حسابداری مذکور بود. پیریایی و همکاران (۱۳۸۷)، به بررسی تاثیر متغیرهای کلان اقتصادی بر بازار بورس ایران پرداخت. بدین منظور از داده های فصلی متغیرهای مختلف اقتصادی مثل تولید ناخالص داخلی، حجم پول، تورم و نرخ ارز از سال های ۱۳۷۰ تا ۱۳۸۵ استفاده نموده است و بر اساس تئوری قیمت گذاری آربیتراژ و انجام آزمون های ریشه واحد و تشخیصی هم جمعی مدل خود توضیح با وقفه های گسترده را بکار برده است. نتایج حاکی از آن است که ارتباط شاخص قیمت سهام با تولید ناخالص داخلی و سطح عمومی قیمت ها بصورت مستقیم بوده و با حجم پول و نرخ ارز رابطه معکوس دارد. عباسیان (۱۳۸۷)، به بررسی اثر متغیرهای کلان اقتصادی بر شاخص بورس اوراق بهادار تهران پرداخته است. در این پژوهش اثر متغیرهای کلان مثل نرخ ارز، تراز تجاری، تورم، نقدیگی و نرخ بهره را بر شاخص کل بورس در سال های ۱۳۷۷-۱۳۸۴ با داده های فصلی مورد بررسی قرار داده است. سعیدی و امیری (۱۳۸۷)، به بررسی رابطه تورم و قیمت سهام صنایع موجود در بورس اوراق بهادار تهران می پردازند. در این پژوهش نیز به منظور بررسی رابطه ی تورم و قیمت سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره ی زمانی هفت ساله ۱۳۸۰-۱۳۸۶ می پردازد و از آزمون های کولموگروف-اسمیرنوف، آزمون F، مدل رگرسیون خطی و مدل همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج مبین این است که تورم با قیمت سهام و شاخص قیمت سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، رابطه معنی دار و معکوس و با شاخص کل قیمت بورس تهران، رابطه ی معنی دار و مستقیم دارد.

ب- در تحقیقات انجام شده در خارج از کشور: پاییک و همکاران (۲۰۰۷)، تأثیر محافظه کاری بر مدیریت سود را مطرح کردند. از منظر آن ها احتمال تکرار تغییرات مثبت سود برای چند دوره بیشتر از احتمال تکرار تغییرات منفی سود برای چند دوره است. زیرا بکار گیری رویه های حسابداری حسابداری محافظه کارانه، سبب می گردد تا شناسایی زیان ها به سرعت و در دوره جاری صورت گیرد، ولی شناسایی و انعکاس سودهای احتمالی به تدریج و طی چند دوره انجام شود. آن ها در تحقیق خود به این نتیجه رسیده اند که سود هایی که محافظه کاری بیشتری دارند نسبت به سودهایی که محافظه کاری کمتری دارند، ناپایدارتر هستند. کریستوفرگان و همکاران (۲۰۰۶)، اثرات متقابل بین شاخص سهام نیوزلند و یک مجموعه ۷- هفت گانه از متغیرهای کلان اقتصادی را برای داده های ماهانه از ژانویه ۱۹۹۰ لغایت ژانویه ۲۰۰۳، و با استفاده از آزمونهای همجمعی آزمون کردند. متغیرهای اقتصادی استفاده شده شامل نرخ تورم، نرخ ارز، تولید ناخالص داخلی، عرضه ۷-ی پول، نرخ بهره ۷-ی بلندمدت، نرخ بهره کوتاه مدت و قیمت خرده فروشی نفت محلی بود. دیچو و راس (۲۰۰۵)، با مقایسه نحوه پایداری سود بر حسب رویکرد ترازنامه ای و رویکرد صورت سود و زبانی نشان دادند که پایداری سود تحت تأثیر مقدار و علامت اقلام تعهدی قرار می گیرد. ریچاردسون و همکاران (۲۰۰۵)، رابطه قابلیت اتکای اقلام تعهدی و پایداری سود را بررسی نمودند. نتایج پژوهش آنها نشان می دهد که پایین بودن قابلیت اتکای اقلام تعهدی باعث کاهش پایداری سود می گردد. برخی از پژوهشگران نظیر مارتین ناجان و رحمان (۱۹۹۱)، آنرولی (۱۹۹۶)، چاترات و همکاران (۱۹۹۷) و کاپریلو جونگ (۱۹۹۷)، با وجود رویکردهای مورد استفاده مختلف، به یک رابطه منفی بین تورم و بازده سهام دست یافتند. به بیان دیگر با افزایش تورم، بازده واقعی سهام کاهش می یابد و براین اساس، سرمایه گذاری در سهام نمی تواند تورم را پوشش دهد. جسیکه و رل (۱۹۸۳)، نیز دریافتند که یک همبستگی منفی بین بازده سهام و تغییرات نرخ اسناد که نماینده نرخ تورم مورد انتظار است، وجود دارد. از سوی دیگر، فرت (۱۹۷۹)، بر اساس نتایج تحقیق خود نشان داد که رابطه میان بازده سهام و تورم در کشور انگلستان مثبت است.

۳- روش تحقیق

تحقیق حاضر درصدد بررسی و مطالعه علت و روابط بین متغیرهای مستقل و وابسته از طریق مدل های رگرسیونی می باشد، لذا این تحقیق توصیفی از نوع همبستگی محسوب می شود. در واقع در تحقیق همبستگی، رابطه میان متغیرها را بر اساس هدف

تحقیق تحلیل می کنند. و در تحقیق پس رویدادی (علی- مقایسه‌ای) پژوهشگر با توجه به متغیر وابسته به بررسی علل احتمالی وقوع آن می پردازد. و سعی بر آن دارد که از معلول به علت احتمالی دست یابد.

۳-۱- جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری تحقیق شامل کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشند. نمونه تحقیق بر اساس جامعه آماری تحقیق از شرکت های فهرست شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد که اطلاعات آن ها برای سال های مالی ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۱ در دست باشد و ویژگی لازم جهت برآورد متغیرهای مورد نظر را داشته باشند، مورد استفاده قرار می گیرد. در پژوهش حاضر برای تعیین حجم نمونه از فرمول تعیین اندازه نمونه برای تعیین نسبت موفقیت استفاده می شود که به شرح زیر می باشد (آذر، ۱۳۸۷، ص ۳۹).

$$n = \left\{ (Z\alpha/2)^2 \times p \times q \times N \right\} \div \left\{ (N-1) (\square)^2 + ((Z\alpha/2)^2 \times p \times q) \right\}$$

در این رابطه:

N = حجم یا تعداد اعضا جامعه آماری

n = حجم یا تعداد نمونه

P = نسبت موفقیت یا برآورد صفت مورد نظر

q = نسبت عدم موفقیت

Z = متغیر استاندارد توزیع نرمال

\square = خطای نمونه گیری

روش نمونه گیری در این تحقیق روش نمونه گیری تصادفی ساده به روش سیستماتیک حذفی است. از آنجایی جامعه آماری شامل شرکت های فعال پذیرفته شده در بورس می باشند، فقط یک نمونه آماری موجود می باشد. بنابراین روش نمونه گیری تصادفی ساده به روش سیستماتیک حذفی می باشد.

همچنین از بین شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران شرکت های زیر به عنوان نمونه انتخاب شدند.

۳-۲- ابزار جمع آوری داده ها

اطلاعات مورد نیاز برای آزمون فرضیه های این تحقیق از: در این پژوهش اطلاعات و آمارهای مورد نیاز از سالنامه های آماری سال های مختلف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از طریق سایت بانک مرکزی (<http://www.cbi.ir>)، مرکز آمار، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و همچنین معاونت آمارهای اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی و گزارش اقتصادی اتاق بازرگانی وزارت بازرگانی به صورت سری زمانی مورد استفاده قرار گرفته است و با توجه به روش های آماری و تحلیل الگوهای اقتصادسنجی و تعریف کلیه الگوهای مورد نظر پردازش شده است. و برای جمع آوری ادبیات تحقیق از روش مطالعه کتابخانه ای استفاده می شود که با رجوع به کتب موجود و استفاده از منابع و مقالات داخلی و خارجی درج شده در سایت های علمی معتبر انجام شده است.

۳-۳- روش تجزیه و تحلیل داده ها

در این مطالعه تجزیه و تحلیل داده ها مشتمل بر دو بخش زیر است: الف. توصیف داده ها و ب. تحلیل داده ها ابتدا داده ها برای متغیرهای مستقل و وابسته توصیف شده است. آمار توصیفی از جمله میانگین، میانه، واریانس، چولگی و کشیدگی برای تمام متغیرها محاسبه شده است. این شاخص ها توزیع آماری متغیرها را نشان می دهند. در اصلی ترین بخش با استفاده از تحلیل رگرسیونی مدل ها برآورد شده و فرضیه ها آزمون گشته اند. همچنین همبستگی ساده پیرسون نیز بین متغیرهای مستقل و وابسته بکار گرفته شده است. استنباط در مورد آزمون فرضیه ها براساس سطح معناداری بدست آمده از آزمون است. محاسبات با استفاده از نرم افزار spss انجام گرفته است.

۴- یافته های تحقیق

فرضیه اول: بین تورم و پایداری سود رابطه معنادار وجود دارد.
به منظور بررسی فرضیه اصلی پژوهش از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است.

جدول ۱- خلاصه نتایج آزمون پیرسون (رابطه بین تورم و پایداری سود)

ضریب همبستگی	**۰,۹۲۱
سطح معناداری	۰/۰۰۳
تعداد	۷

** همبستگی در سطح ۰,۰۱ معنادار است.

فرضیه دوم: بین تولید ناخالص داخلی و پایداری سود رابطه وجود دارد. به منظور بررسی این فرضیه پژوهش از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است.

جدول ۲- خلاصه نتایج آزمون پیرسون (رابطه بین تولید ناخالص داخلی و پایداری سود)

ضریب همبستگی	**۰,۹۶۸
سطح معناداری	۰/۰۰۰
تعداد	۷

** همبستگی در سطح ۰,۰۱ معنادار است.

جهت بررسی فرضیه اول از آزمون آماری رگرسیون استفاده گردید.

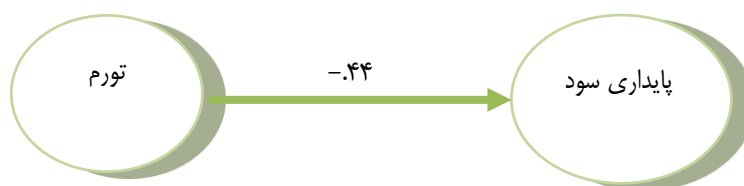
جدول ۳- مشخص کننده‌های تحلیل رگرسیونی رابطه بین تورم و پایداری سود

سطح معناداری	df		F	R ^۲ تعدیل شده	R ^۲	ضریب همبستگی (R)	شاخص آماری مدل رگرسیون
	درون گروهی	بین گروهی					
۰,۰۰۳	۶	۱	۱,۲۶۵	۰,۴۲	۰,۲۰۲	۰,۴۴۹	۱

جدول فوق ضریب رگرسیونی رابطه بین تورم و پایداری سود را نشان می دهد. ضریب همبستگی بین این دو متغیر ۰,۴۴۹- است. با توجه به مقدار ضریب تعیین $R^2 = 0,2$ می توان گفت، حدود ۲۰ درصد از پایداری سود توسط تورم قابل تبیین است.

جدول ۴- ضرایب همبستگی بین تورم و پایداری سود

سطح معنی داری	t	بنای استاندارد شده	خطای استاندارد	ضرایب رگرسیون	شاخص آماری مدل
۰,۰۱۳	۳,۷۸	-	۱۶۳۳۱۷۶۸,۸۱	۶۱۸۸۷۲۲۶,۱۲	عدد ثابت
۰,۰۰۳	۱,۱۲	۰,۴۴۹	۸۱۸۳۱۰,۱۶	۹۲۰۱۹۵,۹۷	تورم

نمودار ۱- تأثیر رگرسیونی رابطه بین تورم و پایداری سود

معادله رگرسیون نیز بصورت زیر می باشد:

$$920195,97 + 61887226,12 \text{ پایداری سود} =$$

با توجه به سطح معناداری ۰,۰۰۳ که پایین تر از ۰,۰۵ می باشد یافته‌های رگرسیونی فوق حاکی از این است که ، بین تورم و پایداری سود رابطه معکوس معنادار وجود دارد. همچنین با توجه به ضریب رگرسیونی استاندارد شده می‌توان گفت به ازای یک واحد تغییر در تورم ۰,۲۰ واحد تغییر در پایداری سود به وجود می آید.

۵- بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادها

سود گزارش شده، از جمله اطلاعات مالی مهمی است که در هنگام تصمیم‌گیری از سوی افراد در نظر گرفته می‌شود. تحلیلگران مالی عموماً سود گزارش شده را به عنوان عامل برجسته‌ای در بررسی‌ها و قضاوت‌های خود مدنظر قرار می‌دهند. همچنین، سرمایه‌گذاران برای تصمیمات سرمایه‌گذاری خود بر اطلاعات مالی مندرج در صورت‌های مالی واحدهای اقتصادی، به ویژه سود گزارش شده اتکا می‌کنند. آنها معتقدند نه تنها باید به کمیت سود، بلکه به کیفیت آن نیز لازم است توجه کرد. منظور از کیفیت سود، زمینه بالقوه رشد سود و میزان احتمال تحقق سودهای آتی است. آن‌ها نیز معتقدند سودی با کیفیت تر است که پایدارتر باشد. پایداری سود شاخصی است که به سرمایه‌گذاران در ارزیابی سودهای آتی شرکت کمک می‌کند. لذا تأثیر گذاری عوامل مختلف به خصوص شاخص‌های اقتصادی بر پایداری سود می‌تواند از اهمیت ویژه‌ای برخوردار باشد. با توجه به تأثیر تورم و تولید ناخالص داخلی بر شرایط اقتصادی جامعه و نحوه سرمایه‌گذاری افراد، این شاخص‌ها در بازار بورس و به خصوص وضعیت مالی هر شرکت نیز تأثیر می‌گذارد. در این پژوهش تأثیر نرخ تورم و تولید ناخالص داخلی بر پایداری سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بررسی شد. در این تحقیق محقق درصدد بود تا تأثیر نرخ تورم و تولید ناخالص داخلی را بر پایداری سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران ارزیابی نماید. بر اساس یافته‌های پژوهش می‌توان نتیجه‌گیری کرد که بین نرخ تورم و تولید ناخالص داخلی با پایداری سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در این تحقیق رابطه معنی‌داری وجود دارد. به طور کلی یافته‌های تحقیق شواهدی قوی در ارتباط با تأثیر نرخ ارز و تولید ناخالص داخلی بر پایداری سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران فراهم می‌آورد.

الف- پیشنهادات در راستای تحقیق:

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که تورم و تولید ناخالص داخلی نقش مهمی در پایداری سود شرکت‌ها دارند. لذا پیشنهاد می‌گردد دولت و شرکت‌ها با درکی صحیح از مقوله سودآوری شرکت خصوصاً پایدار بودن این مقوله، نسبت به ایجاد شرایطی مناسب که منجر به کاهش آثار تورم و تولید ناخالص داخلی بر عملکرد مالی شرکت‌ها گردد اقدام کنند. پیشنهاد می‌گردد یک برنامه جامع از عناصر اصلی صورت‌های مالی شرکت‌ها تهیه و تأثیر متغیرهای کلان اقتصادی را بر آن‌ها مورد ارزیابی قرار داد.

ب- پیشنهاد برای تحقیقات آتی: به منظور استفاده هر چه بیشتر از نتایج تحقیق و نیز کمک به روشن شدن تأثیر تورم و تولید ناخالص داخلی بر پایداری سود شرکت‌ها در آینده می‌توان به موضوع‌های زیر توجه بیشتری نمود:

۱. مطالعه تأثیر نوع صنعت بر روی روابط متغیرهای کلان اقتصادی بر پایدار بودن سود آن‌ها.
۲. بررسی و آزمون روابط متغیرهای کلان اقتصادی با پایدار بودن سود، برای دوره‌های کوتاه مدت کمتر از یک سال.
۳. تکرار این پژوهش با در نظر گرفتن تأثیر دیگر فرایندها بر پایدار بودن سود شرکت‌ها.
۴. شناسایی عوامل مؤثر بر پایداری سود
۵. بررسی روش‌های مختلف پایدار شدن سود و شناسایی نقاط قوت و ضعف هر کدام با توجه به شرایط اقتصادی کشور.

منابع

- ۱- آذر، عادل و مؤمنی، منصور (۱۳۸۷)، "آمار و کاربرد آن در مدیریت"، جلد اول و دوم، چاپ پانزدهم، انتشارات سمت.
- ۲- امیری، میثم؛ میرزایی، مجید؛ یزدانی، پدram و خوشبخت، فهیمه. ۱۳۸۹. بررسی اجمالی تولید ناخالص داخلی ایران با توجه به سهم استان‌ها (با تمرکز بر سهم استان تهران) در سال ۱۳۸۷، مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، نشریه‌دانش شهرف شماره ۱۴.
- ۳- برادران شرکاء، حمیدرضا و سید مطهری، سید مهدی. ۱۳۸۶. رابطه متغیرهای مهم کلان اقتصادی با متغیرهای عمده حسابداری در ایران. فصلنامه مطالعات حسابداری، شماره ۲۰، صص ۳۵-۲.
- ۴- بزرگ اصل، موسی و رضوی، سید مهدی. ۱۳۸۸. رابطه بین سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و برخی متغیرهای کلان اقتصادی، فصلنامه مطالعات حسابداری، شماره ۲۲، صص ۹۷-۱۱۷.
- ۵- خواجه‌بی، شکرالله و ناظمی، امین. ۱۳۸۴. بررسی رابطه بین کیفیت سود و بازده سهام با تأکید بر نقش ارقام تعهدی در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، سال ۱۲، شماره ۴۰، صص ۴۲-۳۹.
- ۶- کردستانی، غلامرضا. ۱۳۷۶. توانایی سود برای پیشبینی جریان‌های نقدی و سودهای آتی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس.

- ۷- دفتر مطالعات اقتصادی وزارت بازرگانی. ۱۳۸۴. تورم، دلایل و راه های مهار آن در اقتصاد ایران، تهران: معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی
- ۸- قاسمی، مجتبی. ۱۳۷۸. مروری بر شاخص های اندازه گیری تورم و پیشنهاد شاخص اندازه گیری تورم برای مصرف کنندگان سالمند (بازنشستگان)، واحد مطالعات و تحقیقات بیمه ای مؤسسه حسابرسی صندوق بازنشستگی کشور.
- ۹- کردستانی، غلامرضا. ۱۳۷۶. توانایی سود برای پیشبینی جریان های نقدی و سودهای آتی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس.
- ۱۰- نمازی، محمد و رضایی، محمد رضا. ۱۳۹۱. بررسی نرخ تورم بر کیفیت سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه پژوهش های تجربی حسابداری، سال دوم، شماره ۵، صص ۹۱-۶۷.
- ۱۱- هندریکسون، الدون اس و ون بردا، مایکل اف. ۲۰۰۶. تئوری حسابداری مالی، ترجمه علی پارسائیان (۱۳۸۵)، تهران: انتشارات ترمه، چاپ دوم.
- 12- Caparale, Tony and Chulho Jung. (1997). Inflation and Real Stock Prices, Financial Economics, Vol. 7, Issue. 3, pp. 265-266.
- 13- Christopher gan and et.al (2006). "macroeconomic variables and stock market interactions: new Zeland evidence", the journal of investment management and financial innovation, pp.89-101
- 14- Chatrath, Arjun; Ramchander, Sanjay and Frank Song (1997). Stock Prices, Inflation and Output: Evidence from India, Financial Economics, Vol. 7, Issue 4, pp. 439-455.
- 15- Dichow, P. M., Ross. A. (2005). "The persistence and pricing of the cash component of earnings", working paper, SSRN
- 16- Geske R. and R. Roll (1983) . The Fiscal and Monetary Linkage between Stock Returns and Inflation // Journal of Finance, Vol. 38, No. 1, pp. 7-33.
- 17- Najand, M. and H. Rahman .(1991). Stock Market Volatility and Macroeconomic Variables: International Evidence, Journal of Multinational Financial Management, Vol. 1, Issue. 3, pp. 51-66.
- 18- Paek, W., Chen, L.H.and Sami. H, (2007), "Accounting Conservatism, Earnings Persistence and Pricing Multiples On Earnings", On line, <http://www.ssrn.com>.
- 19- Richardson S.A., Richard G. Sloan, Mark T. Soliman, İrem Tuna (2005). "Accrual reliability, earnings persistence and stock prices" Journal of Accounting and Economics, Volume 39, Issue 3, September 2005, Pages 437-485.

